

Waarom een gemeenschappelijke regeling?

Het kabinet heeft besloten dat er in Nederland vijftientig veiligheidsregio's moeten komen op de schaal van de politieregio. Dit betekent dat in Zeeland de veiligheidsregio de schaal krijgt die gelijk is aan die van onze provincie. Door het kabinet is verder bepaald dat er sprake moet zijn van verlengd lokaal bestuur. Deze keuze komt overeen met de huidige situatie van een gemeenschappelijke regeling voor de regionale brandweer Zeeland (RBZ), de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) en de Centrale Post Ambulancevoorziening (CPA).

Waarom een nieuw voorstel?

Nagenoeg alle gemeenteraden hebben zich uitgesproken over een gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio voor Zeeland. Waarom dan nu opnieuw een voorstel? De reden hiervoor is dat het eerdere voorstel¹ niet kon rekenen op voldoende steun. Een aantal gemeenteraden heeft het eerdere voorstel ongewijzigd vastgesteld. Andere gemeenteraden hebben het voorstel gewijzigd vastgesteld (hetgeen formeel gelijk is aan niet instemmen met de wijziging) of zijn niet tot behandeling overgegaan. Er is daarom nog geen regeling voor Zeeland vastgesteld!

Wat is de status van het voorstel?

Het voorstel is om de gemeenschappelijke regeling van de RBZ om te vormen tot een gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio voor Zeeland. Er is dus sprake van een voorstel tot wijziging. Er wordt hierdoor in juridische zin geen nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld. De reden hiervoor is dat het niet wenselijk is de bestaande gemeenschappelijke regeling van de RBZ te liquideren.

Welke belangen dient de veiligheidsregio?

De veiligheidsregio is belast met:

- a) brandweezorg;
- b) geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- c) rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- d) het beheer van één meldkamer voor politie, brandweer en ambulancezorg.

In artikel 4 van de regeling wordt dit uitgeschreven in een taken en bevoegdheden (a. t/m i).

Wat is de inhoud van de regeling?

De regeling stelt een openbaar lichaam in. Dit heeft een algemeen en een dagelijks bestuur. Verder is er een voorzitter en is de instelling van advies- en bestuurscommissies mogelijk. Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit de burgemeesters van de dertien gemeenten. Het dagelijks bestuur (DB) uit maximaal vijf leden (uit het AB). Bij de samenstelling van het DB wordt rekening gehouden met de schaalgrootte (kleine en grotere gemeenten) en regionale spreiding. Het AB kiest uit zijn midden een voorzitter. Deze is eveneens voorzitter van het DB. De zittingsduur van alle leden is gelijk aan de zittingsperiode van de gemeenteraden.

Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijke directie. Deze veiligheidsdirectie bestaat uit de volgende vaste leden:

- a) algemeen directeur (voorzitter);
- b) korpschef politie;
- c) commandant brandweer (hoofd brandweer Zeeland);
- d) regionaal geneeskundig functionaris (hoofd GHOR);
- e) een gemeentesecretaris van één van de deelnemende gemeenten of een door de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten aangewezen functionaris

De leden van de directie behouden hun eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

De directie wordt op haar beurt ondersteund door personeel van de ambtelijke organisatie. In de startsituatie zijn dit de medewerkers van de voormalige regionale brandweer. Over het personeel van de gemeentelijke brandweer wordt opgemerkt dat het AB van de RBZ in het "Visiedocument 13 x 1 en

¹ versie 2.0

1 x 13" heeft vastgesteld dat het niet wenselijk is uiteindelijk een knip te maken tussen brandweerpersoneel dat in dienst komt van de veiligheidsregio en brandweerpersoneel dat in dienst blijft van de gemeenten. Voor deze laatste groep moet met name gedacht worden aan de vrijwilligers. Ook is in dit document bepaald dat het lokale brandweerpersoneel geleidelijk zal overgaan naar de veiligheidsregio.

Het AB heeft uitdrukkelijk besloten de volgende procedure vast te leggen in de regeling².

1. Het personeel van de Regionale Brandweer Zeeland treedt op datum inwerkingtreding in dienst van het openbaar lichaam.
2. De (inter) gemeentelijke commandanten brandweer komen op 1 januari 2007 in dienst van het openbaar lichaam.
3. Op een nader te bepalen datum komen in dienst van het openbaar lichaam:
 - a. het personeel van het bureau GHOR van de GGD Zeeland
 - b. het niet repressieve personeel en al het overige leidinggevende repressieve personeel in dienst van de gemeentelijke brandweerorganisatie
4. De gemeenteraden dienen afzonderlijk te besluiten over het al dan niet in dienst treden van het openbaar lichaam van het overige bij hen in dienst zijnde brandweerpersoneel, inclusief vrijwilligers

Hierbij wordt rekening gehouden met de door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde basisniveaus voor de vorming van de veiligheidsregio.³

In de gemeenschappelijke regeling worden de hoofdzaken van de veiligheidsregio vastgelegd. Door middel van het vaststellen van verordeningen zal het AB nadere inhoud gegeven aan de veiligheidsregio. Dit wordt geregeld in de artikelen 24 t/m 30 van de regeling. Het gaat hierbij om:

- a) het beleid en beheer van de organisatie;
- b) personele, organisatorische en huishoudelijke zaken;
- c) verordeningen met betrekking tot de taken van de veiligheidsregio.

Het AB kan dan ook binnen haar bevoegdheden de spreekwoordelijke lege kast van de veiligheidsregio vullen door het vaststellen van verordeningen. Het is om deze reden dat het DB over een nog niet eerder vastgestelde verordening eerst overleg heeft met de gemeenten. In de vast te stellen verordening kan bepaald worden dat gemeentelijke verordeningen die voorzien in hetzelfde onderwerp, ophouden te gelden. De procedure die in artikelen 24 en 26 is opgenomen waarborgt maximale betrokkenheid van de gemeentebesturen bij deze verdere ontwikkeling, zonder dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan de doorzettingsmacht van het AB.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het eerdere voorstel?

Bestuurssamenstelling en stemverhoudingen.

Stemverhoudingen.

Naar aanleiding van opmerkingen van diverse gemeenten heeft een aanpassing plaatsgevonden van artikel 10. Hierdoor is voor zware onderwerpen een gewogen meerderheid in het AB noodzakelijk die voortkomt uit de meerderheid van deelnemers (oftewel 42 stemmen van 7 gemeenten).

Samenstelling AB.

Het bestuur, bestaat conform het kabinetsstandpunt Veiligheidsregio's, uitsluitend uit burgemeesters. Alle taken die de veiligheidsregio vanuit wetgeving heeft vallen binnen het beleidsveld Openbare Orde en Veiligheid. Ook GHOR behoort expliciet tot dit beleidsveld.

De portefeuille OOV binnen een college van b&w wordt in Zeeland uitgevoerd door de burgemeester. De burgemeester is 'aan de voorkant van de veiligheidsregio' een vertegenwoordiger van het college

² Artikel 34 gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland

³ Brief minister BZK aan veiligheidsregio's d.d. 21 november 2005 kenmerk 2005-000024283 en brief minister BZK aan 2^e kamer inzake voortgang veiligheidsregio's d.d. 21 december 2005 kenmerk 2005-0000327546

van burgemeester en wethouders. Het is een collegiaal bestuurlijke taak. De burgemeester moet dan ook in het college de voorstellen en de genomen besluiten in de veiligheidsregio hierin bespreken. Hiernaast is de burgemeester ook de vertegenwoordiger van de raad in het bestuur van de veiligheidsregio. In de regeling zijn bepalingen ten aanzien van verantwoording opgenomen.

Samenstelling DB.

De samenstelling van het DB is aangepast in die zin dat het aantal leden is gemaximeerd op 5. Hierdoor wordt voorkomen dat het DB kan bestaan uit een meerderheid van het AB. Tevens is opgenomen dat het DB periodiek aftreedt (vier jaar cyclus gelijk met gemeenteraden) Ten aanzien van de invulling van functies binnen het DB is inmiddels aangegeven dat dit dient plaats te vinden op grond van regionale spreiding en gemeente grootte.

Bestuurscommissies.

Voor wat betreft bestuurscommissies is besloten niet tot instelling over te gaan.

Het AB kiest voor één integraal bestuur met doorzettingsmacht. Een bestuurscommissie zou hieraan afbreuk doen.

Om echter de instelling van een dergelijke commissie niet geheel uit te sluiten is de mogelijkheid wel in de regeling opgenomen.

Adviescommissies

Voor wat betreft adviescommissie stelt het AB zich op het standpunt dat deze thematisch en ad-hoc ingesteld worden. Alleen voor 'zware' onderwerpen kan een bestuurlijke adviescommissie wenselijk zijn. Ook de samenstelling zal op basis van het thema worden bezien. Wat betreft financiën en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen wordt wel een vaste adviescommissie voorgestaan.

Taken en bevoegdheden.

Dit tweede thema betreft de artikel 4 en hoofdstuk IX (verordeningen).

Artikel 4

Voor wat betreft artikel 4 is de focus van de opmerkingen gericht op de overdracht van taken en bevoegdheden ten aanzien van de brandweer. Dit is verder opgenomen in artikel 34.

Artikel 24

Uitgangspunt is dat de doorzettingsmacht van het AB gehandhaafd moet blijven terwijl de gemeenten verzekerd moeten zijn van een nauwkeurige procedure in de besluitvorming. Zo zullen dus voorstellen met betrekking tot de verordening op de Veiligheidsregio, die leiden tot nadere vulling van de 'lege kast', een consultatieronde bij de betrokken gemeenten doorlopen voordat een voorstel wordt opgesteld. Hierna zal het voorstel om advies naar alle deelnemende gemeenten of eventuele externe financiers gaan. Op basis van de adviezen zal door het DB een definitief voorstel aan het AB worden gedaan. Hierbij worden de adviezen overlegd zodat het AB een weloverwogen besluit kan nemen.

Hiernaast kan het AB bij 'zware onderwerpen' aanvullend besluiten tot het instellen van een adviescommissie.

Personeel.

In artikel 38 is, zoals eerder aangegeven, een duidelijk stappenplan voor indiensttreding van het personeel opgenomen. Op 1 januari 2007 zullen de (inter) gemeentelijk commandanten in dienst komen. Hierna volgt het overige beroepspersoneel, tenminste bestaande uit de repressief leidinggevenden en het niet repressieve beroepspersoneel conform het door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie op 21 december jl. in een brief aan de 2^e kamer vastgestelde minimale basisniveau.

Iedere gemeenteraad zal afzonderlijk moeten besluiten of zij hun vrijwillige deel van hun brandweerorganisatie in dienst te laten treden van de Veiligheidsregio Zeeland.

Financieringssystematiek.

In de regeling is de redactie van artikel 38 aangepast en de toelichting herschreven. Hiermee is meer duidelijkheid ontstaan over de financieringssystematiek.

Aan de hand van de uitkomsten van het vervolg van het project Zeeuwse Veiligheidsregio zullen voorstellen worden gedaan waaraan financiële consequenties zijn verbonden. De financiering van de basisbrandweezorg is één van de elementen waarover een deelproject zich zal gaan buigen.

Vastgelegd is nu dat het ijkpunt voor bepaling van de lokale kosten van brandweezorg 1 januari 2005 is. Op basis van een 0-meting op deze datum zal per gemeente inzichtelijk worden gemaakt wat deze kosten waren, inclusief het op dat moment als vastgestelde toekomstige beleid in het kader van brandweezorg. Het AB heeft aangegeven dat de vaststelling van deze basiszorg plaatsvindt door een onafhankelijk bureau die hierbij gebruik maakt van landelijke parameters en normen voor brandweezorg.

Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten profiteren van investering van anderen (leuningdrag).

Bij vaststelling van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling zal het beschikbare budget voor de veiligheidsregio voorsnog bestaan uit de huidige budgetten van Regionale Brandweer Zeeland en GHOR Zeeland.

Welke opmerkingen van gemeenten zijn niet overgenomen?

Een voorstel om in het bestuur ook portefeuillehouders volksgezondheid op te nemen is niet overgenomen omdat de veiligheidsregio betrekking heeft op openbare orde en veiligheid, de wettelijke portefeuille van de burgemeester. Tevens is de vorming van veiligheidsregiovorming om intergraal bestuur tot stand te brengen. Daarnaast zal het bestuur van de veiligheidsregio per 1 januari 2008 samenvloeien met het regionale college van de politie, welk bestuur naast de korpschef en Hoofd Officier van Justitie enkel uit de burgemeesters bestaat.

Daarnaast was voorgesteld om de verordende bevoegdheid van het AB niet in de regeling op te nemen. Dit voorstel is niet overgenomen omdat dit zou betekenen dat bij elke stap die het AB van de veiligheidsregio wil nemen, de gemeenschappelijke regeling door de dertien gemeenten moet worden gewijzigd. Dit leidt tot een veto macht.....

Aanpassing andere gemeenschappelijke regelingen?

Opgemerkt wordt dat de gemeenschappelijke regeling van de GGD nog moet worden aangepast omdat de GHOR overgaat van de GGD naar de veiligheidsregio. Dit voorstel wordt in een later stadium aan u voorgelegd. Verder zal ook de gemeenschappelijke regeling van de CPA moeten worden opgeheven. Dit voorstel zal aan u worden voorgelegd op het moment dat een lopende aanvraag bij het college Sanering Ziekenhuisinstelling is afgehandeld en er zodoende duidelijkheid bestaat over de kosten die de opheffing voor de gemeenten met zich meebrengt.